

ERDEI MAGYARÁG

Feladós szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 7 lej

V. évfolyam 86 sz.

1936 március 27.

Péntek

MEGBUKOTT A GENFI DIPLOMÁCIA

Anglia és Franciaország között kiujultak az ellentétek, el kell halasztani a Népszövetség ülését. -- Németország csak a „választások” után teszi meg ellenjavaslatait

London, március 25

Azok után, hogy a nemzetközi feszültség némiképp engedett, mindenki érdeklődéssel várta a népszövetségi tanácsnak tegnapi délutánra hirdetett ülését, amelyen már Ribbentropp német megbízottnak is jelen kellett volna lennie. Legnagyobb meglepetést keltette azonban az a tény, hogy a népszövetségi tanács egyhangúlag olyan határozatot hozott, hogy a tanács üléseit bizonytalan időre elhalasztják és azt csak egy az elnök által meghatározandó időben hívják újra össze, azonban nem Londonban hanem Genfben.

Ez nagyban megváltoztatta a külpolitikai helyzetről kialakult véleményeket annál is inkább mert Angliában mind jobban kezd kialakulni a vélemény, hogy a francia-angol vezérkari együttműködésnek előre nem látott akadályai vannak, amelyek veszélyeztetik a locarnoi hatalmak londoni megegyezését. Ezt bizonyítja az is, hogy az angol kormány most már mindenképpen úgy akarja feltüntetni a locarnoi hatalmak londoni tárgyalásának eredményét, hogy az nem egyezmény, hanem csak javaslat.

Igen érdekes, hogy a népszövetségi tanács utolsó ülésén is a tanács elnöke és az angol megbízott minden egyes esetben kihangsúlyozta a javaslat szót, ami azt jelenti, hogy a népszövetségi tanácsban a locarnoi egyezményt nem tekintik egyezménynek csak javaslatnak és a javaslatot csak abban az esetben fogják egyezménnyé nyilvánítani, hogyha azt Olaszország aláírja és Németország elfogadja.

A késő esti órákban azonban kiderült, hogy szó sem lehet a londoni egyezményt szentesíteni. Ugyanis Olaszország kereken kijelentette, hogy addig nem hajlandó tárgyalni sem a locarnoi hatalmakkal, sem a londoni megegyezést aláírni, ameddig végleges választ nem kap hogy mikor szüntetik meg a megtorló intézkedéseket Olaszország ellen.

A másik esemény pedig az, hogy Németország megadta az ideiglenes választ a locarnoi hatalmak londoni javaslatára.

Ribbentropp, aki a népszövetségi ülés elnapolása után érkezett az angol fővárosba, felkereste Eden lord, angol külügyminisztert, akinek átnyújtotta a német kormány írásbeli választát, amely szerint a német kormány visszautasítja a locarnoi ha-

talmak londoni javaslatát, azonban Németország a végleges választ az ellenjavaslatokkal együtt a március 29-i választások után fogja megadni.

Ribbentropp német megbízott kijelentette Eden lord, angol külügyminiszter előtt, hogy az egyenlőség és a kölcsönösség alapján bármilyen irányban hajlandó a német kormány tárgyalásokat kezdeni.

A német megbízott Hitler jegyzékét hozta az angol külügyminiszternek, amely hat gépirásos oldalt tesz ki.

Ribbentropp látogatása után megjelent az angol külügyminiszternél Paul Boncour, Franciaország népszövetségi minisztere is, aki megtárgyalta az angol közvélemény hirtelen megváltozását a vezérkarok együttes működési tervével szemben.

Anglia szerint sürgősen új diplomáciai rendszert kell kiépíteni - az egyenlőség elve alapján

Feltűnést keltett az angol sajtó ma reggeli véleménye a beállított nemzetközi helyzetről. Azt egyöntetűen megállapítják a lapok, hogy a londoni tárgyalások holtpont-ra jutottak és a népszövetség tekintélyének megmentésére az egyedüli mód az volt, hogy a tanácsülést elnapolják. Genf külpolitikai hatalma megszűnt, a genfi diplomácia teljesen megbukott és halottnak tekint-

hető. Azonban ez még nem jelenti azt, hogy az egészet úgy kell hagyni. Az angol kormánynak legsürgősebb teendője az, hogy igyekezzék odahatni hogy a legsürgősebben építsék fel az új diplomáciai rendszert, amely azonban olyan kell, hogy legyen, amely tartosságot biztosítson. Ezt pedig csak úgy éri el, hogyha az egyenlőség alapján áll.

Állandósult a magyar-olasz-osztrák szövetség Schuschnigg elutazott Rómából

Róma március 25.

Jelentettük hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és kísérete kedden este kihallgatáson volt XI-ik Pius pápánál. A pápa hosszasan elbeszélgetett Gömbössel, majd áldását adta.

Míg az éj folyamán Schuschnigg osztrák kancellár és kísérete elhagyta Rómát, hogy Bécsbe utazzék, addig Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és kísérete a Lel nevű terméskocsin Mussolinivel együtt Littorióba utazott, hogy megtekintse a mozsarak helyén felépült modern várost, melyet Mussolini nemrégiben avatott fel.

A „Giornale d'Italia” feltűnően szívélyes hangon ír a római tárgyalásokról és megállapítja, hogy a jövőben a hármas egyezményt aláíró hatalmak együttes munkája olyan mértékben fog megnyilvánulni, hogy bármilyen közép-európai politikai és

gazdasági tervnél számolni kell ennek a három államnak akaratával. Ez a szövetség most már annyira állandósult, hogy szinte egynek tekinthető. A három állam az egyezség alapján fog működni a közösen előre kijelölt tervek szerint.

Ugyancsak hosszasan foglalkoznak a római egyezséggel a budapesti lapok is. Megállapítják, hogy a hármas római egyezmény megerősítése azt jelenti, hogy a három állam együttesen dolgozik a béke érdekében és az európai gazdasági élet újjáalakításán.

Időjárás

Élénk délnyugati szél változó felhőzet, éjjeli lehűlés gyengül, nappali hőmérséklet változatlan.

A husvéti nagy tombola 26. száma

Elhalasztják Constantinescu-lasi perének tárgyalását?

Lamour francia ügyvéd visszautasítja Goga lapjának vádjait

Chisinau, március 25.
Constantinescu Jasi egyetemi tanár s társainak antifascista perében tudvalevőleg elhangzott az első védőbeszéd, amelyet Patrascu ügyvéd mondott el és amelyben hangoztatta, hogy Constantinescu Jasi tanár teljesen ártatlan s elítélése a fascizmus védelembevételét jelentené.

A tárgyalás folytatása elé egyébként nehézségek merültek fel és szó van arról, hogy a tárgyalást elhalasztják.

A pernek különben érdekes melékhatása van. Ismeretes hogy a per tárgyalására Bucurestibe érkezett Philippe Lamour hírneves párisi ügyvéd aki tanuvallomást tett a per folyamán a maga valamint számos közéleti francia előkelőség nevében. A

tanárt a Tara Noastra című lap, Goga hivatalos organuma éles támadásban részesítette és kommunistának, szabadkőművesnek nevezte.

Lamour ügyvéd, aki egyébként Sarraut francia miniszterelnök veje, ma nyílt levélben utasítja vissza a lap ellene emelt vádjait, tiltakozik a támadás ellen és hangsúlyozza, hogy se nem kommunista, se nem szabadkőműves. Antifascistának vallja magát, ami azonban nem jelent kommunizmust.

Visszautasítja Lamour azokat a vádakokat is mintha De Monzie és Pierre Cot kommunisták lennének, hiszen mindketten a radikális szocialista párt tagjai.

„Elkoboztak” a török hatóságok egy olasz gőzöst Egy évvel ezelőtt megrongált egy török hajót és most sikerült „elcsipni”

Istanbul március 25.
Az olasz Nevona nevű gőzös tegnap érkezett az istambuli kikötőbe, ahol azonban a török hatóságok lefoglalták a hajót. A különös foglalat a törvényszék ítélete alapján történt. Ugyanis még a múlt évben történt, hogy a Nevona összeütközött a Dumlipinar nevű török tengeralattjáróval és azt súlyosan megsértette. Ezért a törvény-

szék 25.000 török lira megfizetésére kötelezte a Nevonát amely azonban nem volt hajlandó fizetni. Most, hogy a hajó Constanta felé vezető útjában török vizekre ért, a török hatóságok elkobozták a hajót, mely mindaddig Istanbulban marad zár alatt, amíg a Nevona tulajdonosai ki nem fizetik a 25.000 török lírát.

Helybenhagyta a tábla a corundi kettős rablógyilkos 15 évi büntetését Feleségét bizonyítékok hiányában felmentették

Tg. Mures március 25.
Hónapokig lázas izgalommal tárgyalta a közvélemény azt a rablógyilkosságot, amelynek áldozata Fábán Ferenc Athia közszolgabíró és felesége voltak.

1934 június 25-én éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Fábán Ferenc lakásába, bementek a hálószobába, ahol a molnár és feleségét alvás közben találták. A tettesek fejszével agyonvágták a házaspárt majd leöntve petróleummal, meggyújtották, hogy a gyilkosság nyomait eltüntessék. A ház leégett azonban az üszkös romok alatt megtalálták a két holttestet és megállapították a gyilkosságot.

Már kezdetben Fodor Ferenc corundi gazdálkodóra és ellenségére esett a gyanu, akik több ezer lejjel tartoztak Fábánéknak és így csakis nekik volt okuk a gyilkosságot elkövetni.

A gazdálkodót és feleségét letartóztatták. A csendőrség minden bevallottak, azonban az ügyesség előtt visszavonták a beismerő vallomást.

Tagadó álláspontukat fenntartották a bíróság előtt is azonban a bizonyítékok olyan súlyosak voltak, hogy a törvényszék Fábán Ferencet rablógyilkosságért 15 évi kényszermunkára ítélte, míg feleségét bizonyítékok hiányában felmentették.

A tábla most tárgyalta az ügyet és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Utolsó szót a semmitőszék fogja kimondani.

Offenziva készül a déli fronton

Graziani tábornok délen nagy offenzívára készül. A sivatagban felvonulnak az olasz tevékavánok.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

26

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet az új
husvétii tombolán

március 1—március 30

Minden nő felfigyel

a másik nő szépségére, de egyik sem mondja meg őszintén, hogy mitől szépült meg. Most K. J.-né urnő megengedte, hogy az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy már 10 napi használat után az elrontott, szeplős, májfoltos, pattanásos arcát a II-es Floreal krém szépiíti meg és hogy nappal a Floreal puder alá az I-es Floreal krémet használja, amitől olyan feltűnően megváltozott az egész arca, úgy, hogy ismerősei a legnagyobb irigységgel dicsérik K. J.-nének hirtelen megszépülését.

A Floreal-krém ára téteyenként 40 leibe kerül. Főlerakat Pap Drougeria, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 9. Naponta postai szétküldés.

Elgázolt a motoros egy szekeret

Constanta március 25.
Súlyos vasuti szerencsétlenség történt Constanta mellett. A Carmen Silva felé közeledő vasutvonal mentén az egyik vasuti sorompó nem volt leeresztve és így a motoros elvágott egy kétlovas szekeret amelyben Gracia Alexandru gazdálkodó ült. A szerencsétlen gazdát kettévágta a motoros kereke míg mind a két ló olyan sérüléseket kapott, hogy beledögölt. A vasuti töltés is megrongálódott. A vizsgálat megindult.

Vizrebocsájtották a világ legnagyobb óceánjáró hajóját

London, március 25.
Tegnap délelőtt indult első útjára a „Queen Mary” nevű hajó, amely a világ legnagyobb óceánjárója. A hatalmas hajót a Themze folyó partján levő dokkból hét vontató hajó vontatta ki a nyílt tengerre. A vontatás három negyed óráig tartott és ez alatt az idő alatt tengeralattjárók és repülőgépek figyelték meg a hajó egyes szerkezeteinek működését.

A hajót az angol tengerészet két leghevesebb kapitánya vezeti akik elkísérik az óceánjárót az első amerikai útjára is. Biztosra vesszük hogy a „Queen Mary” el fogja hódítani a Normandietől az óceán kék szalagját.

A német „választások” napján

Nácipuccsot akartak végrehajtani Lettországhban

Nyolevan embert letartóztattak. Ha az államcsíny sikerült volna, Litvániát is megszállották volna Hitlerék

Riga, március 25.

A Balti államok megalakulásuk óta állandó veszedelemben forogtak, hogy határainkon belül polgárháború üt ki. Először a kommunizmustól félték azonban az utóbbi időben kiderült, hogy az országban van egy még hatalmasabb ellenség is és ez a német nemzeti szocialista párt amelynek az a célja, hogy az alkotmányt megszüntesse és magához kaparintsa a hatalmat.

A hatóságokat bizalmasan értesítették hogy az utóbbi időben Lettországhban nem kevesebb, mint négy olyan hatalmas nemzeti szocialista alakulat van, amely komolyan veszélyezteti az állam rendjét és a mai államformát. A terv az volt, hogy március

29-re, amikor Németországban van a nagy választás, puccsszerűleg elfoglalják a középületeket és kikiáltják a nemzeti szocialista diktatúrát.

A rendőrség azonban éjnek idején körülzártá azokat a házakat, ahol a nemzeti szocialista titkos alakulatok működtek és letartóztatta a vezetőket. Több mint nyolevan ember került a börtönbe, akik államfelforgatás miatt kerülnek a bíróság elé.

Megállapították azt is, hogyha sikerült volna a puccs, akkor Litvániának lett volna igen nehéz sorsa. Ugyanis akkor két oldalról nemzeti szocialista propagandától körülvéve előbb-utóbb Litvánia is bekerült volna a nemzeti szocializmus hálójába.

Oradeán tárgyalják le dr. Ungár Adolf ügyét

A törvényszék újabb 30 nappal hosszabbította meg a vizsgálati fogságot

Timisoara március 25.

A timisoarai törvényszék második szék előjában Deleanu tanácsa tegnap foglalkozott dr. Ungár Adolf ügyével. Ismeretes, hogy dr. Ungár Adolfot, a timisoarai Magyar Párt alelnökét és az Ügyvédi Kamara prodekanját letartóztatták, mert az a vád ellene, hogy az 1919-es forradalmi időben agyonlővetett egy cigányt. Az ügyvel előbb a törvényszék, majd a tábla vádtanácsa foglalkozott s ez utóbbi dr. Ungár Adolf el-

len megerősítette a 30 napos vizsgálati fogságot, ami most járt le.

A törvényszék tegnap megtartott tárgyalásán újabb 30 nappal hosszabbította meg dr. Ungár Adolf vizsgálati fogságát.

A legfelsőbb Semmitőszéktől egyébként szintén tegnap érkezett meg egy leirat a törvényszékhez, amelyben dr. Ungár ügyét az oradeai törvényszékhez teszik át. A határozat a nemzeti parasztpárt és a Magyar Párt közös intervenciójára történt.

Fejszével agyonverte feleségét, a holttestet pedig petroleummal öntötte le és felgyújtotta

A részeg gazdálkodó irtózatoss bosszuja feleségén, aki -- nem várt rá ébren

Chisineu március 25.

Megdöböntő módon gyilkolta meg egy gazdálkodó feleségét abból az egyszerű okból, amiért nem várta meg ébren, amíg hazajön a kocsmából.

Gura Galbena községben lakott Elefterescu Vasile gazdálkodó, aki minden idejét a kocsmában töltötte. Késő éjjel, sőt nem egyszer hajnalban tért haza, de mindig megkövetelte, hogy felesége ébren várja be és ne merjen addig lefeküdni, amíg ő nem felel ki.

Tegnap éjjel is Elefterescu jóval három óra után jött haza. Az asszony úgy látszik elunta a várást, mert lefeküdt és elaludt. Amikor a férfi hazajött részegen, durván kirángatta az ágyból, letépte róla a hálóbíngét, majd kegyetlenül elverte. Az asszony fájdalmában sikoltozni kezdett, mire a bestiális férj fejszét ragadott

és a fejszével szétverte a szerencsétlen asszony fejét, úgy, hogy az agyveleje a padlóra folyt ki.

A borzalmas gyilkosság nem elégitette ki a részeg ember szadisztikus vágyát, többször megrugdosta az asszony holttestét, majd leöntötte petroleummal ugyancsak petroleumot öntött végig a ház faalkatrészein és azután meggyújtotta felesége holttestét.

A szomszédok a tűzvészre felriadtak álmukból azonban Elefterescu házát nem sikerült megmenteni, porráégett. A csend-

őrség reggel megtalálta a szörnyű állapotban levő, elszenesedett hullát. Megállapították, hogy gyilkosság történt és a gyilkos nem lehetett más, mint a férj, akit meg is találtak, a falu szélén egy csűrben, amint a részekék álmát aludta. A bestiális gyilkost letartóztatták és a helyszíni szemle után beszállították az ügyészségre.

Anyja védelmében apját verte agyon

Egy évre ítélték az akaratán kívül apagyilkossá lett legényt

Zalau, március 25.

A múlt év őszén történt, hogy a közeli Vezend községben véres tragédia történt. Havrinka György béres részegen tért haza és elverte feleségét. Az asszony az ütések elől a házba menekült és magára zárta az ajtót. A részeg férj erre megfenyegette, hogy az asszonyra gyújtja a házat, hogyha nem nyitja ki az ajtót. A fenyegetést be is váltotta. Szerencsére az asszony fia végszóra érkezett, aki eloltotta a tüzet. A fiu hozatérésére az asszony kinyitotta az ajtót, mire a férj ujult dühvel támadt

feleségére. A fiu védeni akarta az anyját, ezért az apja kezére sujtott a férj azonban félrehajolt és a bot az apja fejét érte.

Havrinka György másnap belehalt a kapott sebbe, a fiut letartóztatták halál okozó testi sértés miatt és megindították ellene az eljárást. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy évi börtönre ítélte az akaratán kívül gyilkossá lett legényt.

KOPROL neve egymagában is garancia a minőségért. Ügyeljen, hogy a KOPROL név a csomagoláson rajta legyen!

15 méteres kutba zuhant és szörnyethalt

Sft. Gheorghe, március 24.

Megdöböntő halálos szerencsétlenség történt Poian községben. Vizi Imre 19 éves munkáslegény több társával egy 15 méteres kutat javítottak. A kut mélyén dolgozott Vizi Imre, majd amikor befejezte a munkát, felhuzatta magát a felszínre. Abban a pillanatban, amikor meg akart kapaszkodni a kut kávéjában, a lánca elszakadt s a szerencsétlen munkáslegény fejjel előre lezuhant a 15 méteres szakadékba. Amikor kihúzták, még élt. Azonnal kórházba szállították, azonban még utközben kiszenedett. Az utólagos orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen munkáslegény két helyen is eltörte hátgerincét és fején is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy semmiképpen sem lehetett volna megmenteni az életnek.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 12: Lemezek 12.45: Tőzsde. Sport 12.55: Lemezek 13.15: Hírek 13.35: Lemezek 17: Katonazenekar 18.15: Kis rádiózenekar 19.15: Hangverseny ismertetés 20.15: A filharmónikusok hangversenye.

Budapest I.: 7.45: Torna Utána: hang lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Endre Béla énekesegyletének műsora. 13.40: Hírek. 14: A rádió szalonzenekara 14.20: Pontos időjelzés 15.40: Hírek 17.15: Szacellár Györgyné előadása 17.45: Pontos időjelzés 18: Gazdasági előadás 18.30: Cigányzene 19.20: Kovrig János előadása 19.50: Sándor Erzsé és Basilides Mária ének-kettőse. 20.40: Hunyady Sándor csevegése 21.15: Szigeti József hegedű hangversenye 22.20: Kültügyi negyedóra 23.15: Hírek 23.35: Tanclemezek 24: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 1.05: Hírek.

3. oldal. VEDELYE MAGYARSAĞ 1936 március 27.

A kis boszorkány

Regény az életből — 36

A ajtó is lett volna a folyosón, bizonyosan bevágta volna, hogy csak úgy zugjon. De nem volt más, mint egy puha selyemfüggöny. Így azután a függönyt rántotta félre, olyan indulatosan, hogy majd leszakadt.

Átment a hangversenyterembe, ahol a fürdőzenekar igyekezett föle telhetően szórakoztatni a közönséget.

Allitsen sokáig bámult Bernardina után. Ideges volt, nem találta a helyét. Fölment lassan a szobájába és elővett egy könyvet. Olvasni próbált, de a betűk táncolni kezdtek a szeme előtt, a gondolatai pedig olyan viharosak voltak, hogy inkább letette az olvasmányt.

Sokáig töprengött. Azután fekete ruhába öltözött, nagyon gondosan kicsinosította magát és legalább tízszer állt meg a tükör előtt, hogy nyakkendője kötését és a frizuráját alaposan megvizsgálja. Eloltotta a lámpát és lement a hangversenyterembe. — Utközben Marivel találkozott. A szobaleány majd elejtette a teás kannát, amely a kezében volt. Teremtő Uristen! Mi történt Allitsen ural? Arra még nem volt eset hét esztendő óta, hogy kimozduljon a szobájából table d'hôte után... És még hozzá ilyen kiöltözködve.

Mari végigrohant a folyosón, hogy értesítse a szenzációs eseményről Annát, a másik szobaleányt.

A „kiállhatatlan ember” ezalatt belépett a hangversenyterembe. Körülnézett és meglátta Bernardinát az egyik sarokban, egyedül. Félig hátat fordított a bejárásnak és nem vette őt észre. Allitsen leült a másik sarokba és egyelőre nem mert közeledni a leányhoz. Néha odapislogott, lepeva... Aztán elkapta a fejét és a menyeczkére bámult, mintha rendkívül el volna foglaltva a kopott és izléstelen aranyékszerek tanulmányozásával.

Bernardina már észrevette Allitsent, de úgy tett, mintha nem látná.

A férfi nagyon szenvedett. Idegesen ült a helyén, a szokatlan környezetben és még inkább szokatlan esti öltözetben. A gyatra muzsika fölháborította, de hősiesen türt és várt.

A leány fölállt és az ajtó felé ment.

A „kiállhatatlan ember” követte. Meghunyászkodva kullogott utána és lesütött szemmel szólalt meg. A hangja csupa bosszankérés volt:

— Nagyon sajnálom, hogy rossz kedvet okoztam önnek, — suttogta, — ostobaság volt...

Bernardina nevetett:

— Én is sajnálom, hogy rossz kedvet mutattam. Ez is csacsiság volt...

Allitsen még motyogott valamit...

Másnap, reggeli közben, újra előhozakodott az esettel:

Azért mégis ön az oka, hogy annyira megharagítottam! Azelőtt nem volt érzékeny és eltűrte a megjegyzéseimet. Hozzá szoktatott, hogy mindent megmondjak őszintén, úgy, ahogy gondolom. Azt is tudta, hogy hizelegni nem szoktam.

— Jól teszi. Nem kell bókolni, legkevésbé nekem. Tulérezkeny voltam...

Allitsen mérgesen közbevágott. Hiába, javíthatatlan volt!

— Pedig ha százszor tagadja, akkor is igaz, hogy a maga szeme gyöngé... Látta, most is mellétöltötte a kávé! Bár meglehet, hogy erről is valami különleges véleménye van önnek, amely eltér az enyémtől és mindenkiétől, de én mégis azt hiszem, hogy rendszerint a csészébe szokás tölteni a kávé, nem az abroszra.

(Folyt. köv.)

Vakmerő betörés Careiben

150 ezer lej értékű ékszert zsákmányoltak a betörők

Carei március 25.

Az elmúlt éjjel vakmerő betörés történt Careiben, a város főterén. A betörés éjszaka történt azonban olyan forgalmas helyen, hogy szinte a csodával határos, hogyan tudtak a betörők zavartalanul „dolgozni”.

Netreba György órák és ékszerész a reggeli órákban az üzletnyitáskor rémülten állapította meg hogy üzletében betörők jártak. — Nyomban jelentette az esetet a rendőrségnek, amely megállapította, hogy a betörők az udvar felől felmentek a ház padlásának az üzlet fölötti részébe, itt kibontották a plafont és azon át másztak be az üzlethelyiségbe, majd dolguk vé-

geztével ugyanazon az úton távoztak el.

A betörők a boltban minden arany- és ezüstnemtűt összeszedtek és mintegy 150 ezer lej értékű zsákmánnyal távoztak. A zsákmányolt arany- és ezüstnemtűk között karkötő órák, láncok, gyűrűk voltak, amelyeket Netreba üzletzárás után egy fiókban zárt el, de a betörők ezt a fiókot is felszítették.

A rendőrség a betörés színhelyén több lábnyomot talált, amelyekből arra következtetnek, hogy a betörők ketten voltak. Erre enged következtetni a falbontás is, ami azt is igazolja, hogy a tettesek feltétlenül a helyzettel ismerős egyének lehettek. A nyomozás nagy erővel folyik.

SPORT

Seregszemle a Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulója előtt

Oradeán: Venus-Crisana, Timisoarán: Cao-Chinezul

Oradea március 25.

Az elmúlt vasárnapi Román Kupa-napot most ismét a nemzeti Bajnokság váltja fel. Elérkeztünk ahhoz a fordulóhoz, amikor a bajnoki tabellán sok változásra van kilátás. A listavezető CAO most már csak egy ponttal vezet a közvetlen utána következő második harmadik és negyedik helyezettek előtt. Amint már bebizonyosodott, biztos mérkőzés nincs, favoritokat éppen úgy érhet meglepetés, mint a hazai pályán játszó csapatokat. Csupán jóslásokba lehet bocsátkozni.

Oradeán: VENUS-CRISANA. A két csapat nem sok szemrehányást tehet egymásnak. A bucarestiek is két mérkőzést játszottak a tavaszi szezonban és mind a kettőt elvesztették, pedig saját pályájukon játszották le az egyiket. A piros-sárgák is ugyanezt az eredményt érték el a tavaszi szezonban. A Crisana jelenleg a tabellán a tizedik helyen van, de legutóbbi mérkőzésén javuló formát árult el és minthogy a mérkőzés hazai pályán kerül lebonyolításra, bizunk a Crisanakban, hogy kiköszörül az

idei csorbát és szép győzelemmel fogja megörvendeztetni a piros-sárgák táborát.

Timisoara: CAO-CHINEZUL. A bajnoksápirás zöld-fehérekre nehéz feladat vár a Bega parton ahol a lila-fehérekkel ütköznek meg. A Chinezul szeszélyes csapat de viszont a CAO legénysége szeme előtt bajnokság megnyerése lebeg és ez csak úgy lehetséges, ha a Chinezul sikerül két vállra fektetni. Sarkadi le nem tiltása esetén két gólos CAO győzelmet várunk.

Clujon: RIPENSIA-VICTORIA. A reális eredmény két gólos győzelem lenne a profik javára de nem leszünk meglepve ha ugyanezt az eredményt a clujiak fogják elérni.

Arad: CFR-AMEFA. Az utóbbi meccsen megtorpant aradi munkások a bucaresti vasutasokkal játszanak. Egy, esetleg két gólos aradi győzelmet tippelünk.

Bucuresti: JUVENTUS-UNIREA TRI-COLOR. A fővárosban helyi derbi kerül eldöntésre. A mérkőzés nyílt. Döntetlen, esetleg minimális Juventus győzelemre lehet számítani.

Ujabb közkegyelem Spanyolországban

Az Azana kormány ismét számos politikai elíteltet résziesített kegyelemben, akik zászlók alatt hagyják el a börtönüket.

Április 1 és május 15 között kell kérni a telek- és házadó leszállítását

Hogy kell kitölteni a benyújtandó deklarációkat?

Bucuresti, március 25.
A költségvetési évnek január elsejéről április 1-re való kitolása következtében kitolódott az ugynevezett tehervállomások benyújtásának határideje is, amelyek most április 1 és május 15-e között nyújtandók be. A telek és házadó leszállítását a tehervállomásban kérni lehet, ha a birtok, vagy a ház jelzálogkölcsonnel van megterhelve. Erre a célra nincsenek külön nyomtatványok, miért is a vállomások gép- vagy kézzel készítették el és a következő adatokat kell tartalmazniuk: A bejelentő nevét és lakhelyét, valamint a megterhelt ház közelebbi megjelölését, azonkívül a bekebelezett tartozás összegét, valamint azon

körülményt, hogy a tartozás magánosnál, vagy banknál áll-e fenn.

Bankadósságnál elegendő a bank egy igazolványát csatolni, magánosnál fennálló tartozásnál igazolni kell a tőkekamatadó befizetését. Telekkönyvi kivonattal igazolandó, hogy az adósság még fennáll.

A kereskedelmi ipari és gyárvállalatok tulajdonosai az alapadó leszállításának kedvezményét csak akkor vehetik igénybe, ha bebizonyítást nyer, hogy bekebelezett adósság a házvételből, vagy pedig hozzá, vagy átépítésből származik és hogy a fizetett kamatokat az iparvállalat nem hozta levonásba az adóalapból.

Tíz évre ítélt szökött őrmestert fogtak el Oradeán

Oradea, március 25.
A rendőrségre a napokban jelentés érkezett, hogy Oradeán rejtőzködik egy Gavril Nicolae nevű volt törzserő, akit különböző szabálytalanságok miatt kizártak a hadsereg kötelékéből. A törzserő leleplezése után megszökött és a elaji hadbírószék távollétében ítélték el, amikor is 10 évi fegyházra ítélték.

A katonai és polgári hatóságok azóta is nyomoztak Gavril Nicolae után és körözleveget adtak ki ellene, eddig azonban eredmény nélkül. Így azután annál nagyobb feltűnést keltett a helybeli rendőrségre ér-

kezett jelentés, amely közölte azt is, hogy Gavril Nicolae vadházastársával együtt a Moldova uca 34. számú ház udvarán levő unitárius imaházban rejtőzködik.

A detektívek az éjszakai órákban mentek ki a helyszínre és sikerült is elfogniuk Gavril Nicolae, valamint vadházastársát Ghurzó Terézt.

A letartóztatásról jelentést tettek a katonai hatóságoknak, amelyek még ma át szállítják Clujra a régóta körözött embert. Ghurzó Terézt viszont szabadlábra helyezték, miután ellene nincs eljárás.

Petroleummal felgyújtotta házát, majd felakasztotta magát egy asszony

Targu Sacuesc, márc. 25.
Megdöböntő öngyilkosság történt a trei scaune megyei Drates községben. Todor Ferencné dratesi asszony már hosszabb ideje haragudott férjére, akitől különváltan élt, sőt az utóbbi időben perbe is keveredett egymással. Todor a ház mellett levő szinbe költözött és ott töltötte napjait, míg az asszony a lakásban maradt.

A pereskedés a házastársak között a ház miatt folyt. Már hosszabb ideje tartott a per és az utóbbi időben Todor né mind jobban rettegött attól, hogy a bíróság a férjének ítéli oda a házat. Ezért azután tegnap kétségbeesett tette határozta el magát. Petroleumot vásárolt, amellyel

az egész lakást megöntözte, majd meggyújtotta.

Pillanatok alatt hatalmas lángok csaptak fel az épületből amelyek az egész környéken ijedelmet keltettek.

Alig pár perc leforgása alatt a fél fa ház ott termett, hogy a tüzet eloltás. Pár órai megfeszített munka árán ez sikerült is. Csak ekkor tűnt fel a szomszédságnak, — hogy Todor né seholyan mutatkozik. Miután jól ismerték a házastársak közötti ellenségeskedést, rögtön arra gondoltak, hogy a gyújtogatásban az asszony keze van, — ezért rosszat sejtve az asszony keresésére indultak. Végül is a ház kamrájában talál-
ták meg az asszonyt

kötéllel a nyakában, holtan.

A szerencsétlen asszony négy gyermeket hagyott hátra. A megdöböntő esemény

ügyében a csendőrség bevezette a nyomozást.

Egy bihormegyei község pikáns szenzációja

Oradea, március 25.
A bihormegyei Sannicolau de Munte községnek pikáns szenzációja van. Egy Vas János nevezetű 13 éves kislány már második éve „szerelmével üldözte” K. J. ugyancsak 13 éves kisleányt. A szülők mindkét oldalról természetesen rossz szemmel nézték a „szerelmet” és különösen a kislánknak volt otthon mit hallgatnia. Ugy látszik azonban hogy a „szerelem” mindent legyőz.

Két év után a kislány megunt a szülei korholásokat és március 9-én megszökött hazulról. Szülei kétségbeesve kerestették mindenütt. A kislány egyideig a környéken bolyongott, végül is azonban nem bírta tovább és 21-én visszajött. Este ért a faluba és első látogatása „szerelmének” szült. A kisleányt egyedül találta otthon.

Amikor a kisleány szülei hazatértek, az ajtót legnagyobb meglepetésre zárva találták. Kopogtatásukra nagyszokára előke-
rült a kislány, aki azt mondotta, hogy azért zárkózott be mert félt egyedül. A szülők ennek hitelt is adtak. Ki írhatná le azonban az anya megdöbbenését, amikor reggel az éleskamrába ment és ott az egyik lisztesszákhá elbújva felfedezte a 13 éves Don Juant. Remélhetőleg a „megtört írtézkedések” sem maradtak el.

Az eset a községben élénk szóbeszéd tárgyát képezte.

Miben rejlik a „Gastro D” amerikai gyógyszer kímélő hatása az emésztési zavarok gyógyításában?

1. Serkenti és normalizálja a gyomor nyálhártlya mirigyét, miáltal az emésztést nagyban elősegíti.

2. Fokozza a gyomor és a belek mozgását, tehát megszünteti a gyomor- és bélrenyheséget.

3. Meggátolja a gyomorkan és belekben a bevitt ételek erjedését és rothadását és így megakadályozza a mérges gázok fejlődését a gyomorban és a belekben.

4. 10—15 éves krónikus gyomor-bél-, epe-, vesebetegségeket teljesen meggyógyít — gyönyörű eredményeket ad gyomor- és bélfelfeklynél.

5. Görcsoldó hatásánál fogva a hirtelen előálló és legerősebb gyomor-bél vagy epegörcsrohamokat 10 percen belül megszünteti.

6. Nagyban elősegíti a vese normális működését és a vérből kiválasztott vizeletnek a vesén való átszűrődését.

7. Nagyban elősegíti a tápfelvételt, a vörös vérszettek képződését — és a betegségek következtében legyengült súlygyarapodást eredményez.

8. Miután a vegetatív idegrendszerre nagy hatást gyakorol, megszünteti a legmakacsabb álmatlanságot és az ideges kimerültséget.

Megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár Ernő gyógyszerárán Bucuresti Calea Victoriei 124.

Kellemetlen „vendég”

Oradea, március 25.
Érdekes bírságügyet tárgyalt tegnap a törvényszék. Még a múlt évben történt, hogy három magyarországi fiatalember, névszerint Kovács Miklós, Kovács József és Paluska Károly átszökött a határon. — Tiberian Joan pályázónak gyanús volt a három fiatalember, mert nagy csomagokat hoztak, amelyekből selyem csüngött ki. Ertesítette a csendőrséget, akik üldözőbe vették őket. Kettő bemenekült a nádásba, — azonban ott elfogták őket, a harmadik azonban Pápai Sándor gazdálkodó lakásába futott be. Ennek alapján Pápai Sándort, mint bűntársat 370.000 leire bírságolták.

A gazdálkodó megfizette a bírságot a törvényszéken, amely tegnap foglalkozott az ügygel. Pápai védője, dr. Turia Miklós hangoztatta, hogy egyáltalán nem ismerte a három legényt, bárkivel megtörténhetik, hogy az ő házába menekül be. Erről ő nem tehetett. Ennek az alapján a törvényszék megsemmisítette a bírságot.

Salajmegyei hírek

Véres verekedés Somes Odorheiu községben. A Zalanhoz közelfekvő Somes Odorheiu községben véres verekedés történt két haragos család tagjai között. Az Alexa és a Berinde családok régóta haragban voltak egymással. Tegnap Alexa Todor és Berinde Alexandru összekerültek az uton. Berinde részeg volt és részegségében rátámadt ellenfelére, akit késsel olyan súlyosan megsebesített, hogy az eszméletlenül esett össze. A verekedőt a csendőrség letartóztatta.

Tolvajokat fogtak Adoniban. Adoni községben már régebbi idő óta egy tolvajbanda működik. Legutóbb Borbély József gazdálkodó házába hatoltak be, ahonnan 20.000 lej értékű dolgot vittek el. A csendőrség tegnap letartóztatta a tettest Bratan Gavrilát körözött betörő személyében. A betörőt a zalai ügyészségre szállították.

Szerkesztői üzenet

S. E. Lakásügy rendben.

5. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 március 27.

Vége felé közeledik a bőrpari sztrájk

Három üzem munkásai már felvették a munkát

Az oradeai bőrpari munkások sztrájkjában a tegnapi napon jelentős fordulat állott be. Két üzemben és pedig a Braun, és a 90 munkást foglalkoztató Erdős-üzemben a munkások és munkaadók között létrejött a megegyezés és a munkások tegnap reggel már munkába is álltak.

A Braun-féle cipőgyárban 26, az Erdős gyárban 90 munkás vette fel a munkát. A munkaadók nem irták ugyan alá a kollektív szerződést, de megállapodást létesítettek a munkásokkal, amelynek értelmében megadják a kért béremelést és elismerik a bizalmi rendszert, vagyis konfliktus esetén hajlandók a munkások által megnevezett delegátusokkal tárgyalni és ha megegyezés nem jönne létre, a konfliktust döntőbíró elé bocsátják. A megállapodás értelmében a sztrájkmozgalmából kifolyólag senki el nem bocsátható.

Szerda délután a Nagybíró cipőgyár tulajdonosai is tárgyalásokat kezdtek a munkásokkal és minden valószínűség szerint a megegyezés itt is létrejön.

A kisüzemek közül a Gleichmann és Urán cipőüzem tulajdonosai bejelentették, hogy a jövő hét elején hajlandók aláírni a kollektív szerződést. Ezekben az üzemekben egyébként az ellentétes hírekkel szemben a munkások nem is hagyták abba a munkát.

A We-Ego és a Katona cipőgyárban megegyezésre egyelőre nincs kilátás. Itt a sztrájk tovább folyik.

Ezeknek az üzemeknek ugyanis sikerült annyi sztrájk törőt alkalmazni, hogy a megrendeléseket el tudják látni.

Tegnap délután 6 órakor a bőrmunkások újabb gyűlést tartottak, amelyen beszámoltak a megkötött megállapodásokról és kimondták, hogy a többi üzem munkásai tovább folytatják a sztrájkot.

Mozgósínházak műsora

Apollo: Féltékenység.
Forum: Az élet lángja.
Helman: Harry Piel.

APRÓHIRDETÉSEK

Aliandó olvasóink hasznáják fel a hirdetés tőpöle szövevényeket!

PÓSTA

Fiatall asszony házasság céljából megismerkedne vidéki urral. Jelige „Házias”.
Uram! Vegye át sürgősen válaszomat „Itt a tavasz” jelígre a kiadóban. 4812

ALLÁS

Perfekt onduláló és manikűröző lány, fizetési igény megjelölésével azonnal állást nyerhet. Maurer fődrász, Tasnad. 4789
Megbízható fiatal bolti szolga, ki biciklizni tud, felvétetik. Cim a kiadóban.

Diótörök felvétetnek. Házhoz is kiadok diót törni. Str. Aurel Vaicu 2. 4804

Önálló varrólányokat és kézügyőseket azonnalra felvesz Schwartz szalon. Parcul Traian 1. 4816

Elárúsitónót gyakoriattal azonnalra felveszek. Friedmann üvegüzlet Str. Jorga 21. szám. 4814

Románul tudó kiszolgáló fiú vendéglőbe felvétetik. Piată Mihai Viteazul 6. Freiman. 4817

Turda város részére megbízható újságárúító családot (férj, feleség, gyermek), keresünk biztos megélhetési lehetőséggel. Megfelelő garanciaképes ajánlatot esetleg más városból áttelepítünk. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk sürgősen, akár személyesen, akár levélben.

Jó munkás cipész segédet felveszek. Tarr, Regele Ferdinand 25. 4818

VÉTEL-ELADÁS

Tavaszi köztulajdoni komple szimpek s kőművesek nagyméretű maradvékban érkeztek. Trenchkot anyagok nagy választékban. P. Pavel 27. 4593

Biciklit jókarban megvételre keresek. Cimet árral a kiadóba kerek. 4685

Egy magánház olcsón eladó. Col. Josia, str. 35 no. 3. 4765

Eladó a str. Franceza elején 1000 négy szögletes sarok telek akár egyben akár 3 felé osztva vízvezeték, csatorna és villany világítás mentén; továbbá a volt városi szőlőtelep mellett 5 percre a nagyállomástól több telek eladó. Értekezni de. 10-ig. d. u. 2-4 között. Strada Franceza 12. 4772

Magánház nagy telekkel Oana Muresului belyárosában eladó. Értekezni lehet dr. Hunwald Ernő ügyvédnél Oana Muresului. 4776

Konyha berendezés kisebb divány eladó. Str. Xenopol 5, Dekker. 4793

Valodi márvány biliárd asztal, korona és parafa dugaszoló gép használt állapotban eladó. Érdeklődők forduljanak: Vaszi hírlapiroda, Marghita. 4801

Eladó egy 3 lóerős motor és szalagfűrészes Némethy, Tinca. 4810

LAKÁS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu a sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás konyhas, csinos lakás, toaletta, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4802

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

6. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 március 27.

Hámos Erzsébetet, az elegáns oradeai tolvajnőt elfogta a cluji rendőrség

Clujról jelentik: A bünygyi osztály Rotar nevű detektívje nagyszerű fogást csinált tegnap. Az uccán felismerte és letartóztatta Hámos Erzsébet. 20 éves elegáns fiatal nő, akit betörésekért egy ízben már elítélt az igazságszolgáltatás.

Hámos Erzsébetnek fiatal kora ellenére nagy multja van. Utolsó betörését az oradeai Eminescu-park egyik villájában követve el mintegy három héttel ezelőtt.

Feltörte az ajtókat és a lakásból 30 ezer lei készpénzt, ruhaneműket, értéktárgyakat és ékszereket vitt magával.

Az oradeai rendőrség rövid nyomozás után kiderítette, hogy ki volt a tettes és megállapította, hogy Hámos Erzsébet a lopott tárgyakat oradeai orgazdnál értékesítette és azután Clujra szökött. Az oradeai rendőrség körözölevelet adott ki ellene, amelynek alapján Rotar detektív felismerte és letartóztatta. A megtevédt nőt Oradeára kísérték át, ahol lefolytatják ellene az eljárást.

Dupla szenzáció a Tivoli Mozgóban

Közkívánatra
Csütörtöki
hétfőg
Clark Gable, Myrna Loy
Keddtől csütörtökig
Lehár örökbeccsü muzs kája
Olcsó helyárak 10x hird. hét óra-ig
előadások / és 9-kor Jón Shirley
Temple „Ez a kislány eladó”

Kötelezte a döntőbíróóság a várost, hogy emelje fel a kéményseprők fizetését

A városi interimárbizottság keddi délutáni ülésén — mint már röviden jelentettük — véglegesen megszavazták az 1936—37. évi költségvetést. A beadott panaszokat elutasították.

A római katolikus egyház valamint a református egyház iskolái részére segínyt kért a várostól. A költségvetési bizottság azt indítványozta, hogy ezeket a kéréseket — a lehetőség szerint — a globális kultúra lis alaptól teljesítsék. Az indítványt az interimár bizottság elfogadta.

A belügyminiszterium leiratban utasította a várost, hogy az egész költségvetés

1 százalékat a katonai előképzés költségeire fordítsák és egészségügyi célokra is vegyenek fel megfelelő összeget.

Tekintettel arra, hogy a költségvetésben mindkét célra van megfelelő összeg felvéve, a belügyminiszterium leiratai felett napirendre tértek.

Módosították a köztisztasági üzem költségvetését is. A kéményseprők ugyanis megnyerték a választott bíróság előtt a város ellen indított perüket fizetésük emelése érdekében és a bírói határozat értelmében a kéményseprők fizetése 215 ezer lejjei emelkedett.

Olcsó helyárakkal.

Szombaton este: Román előadás

Gül Baba. Csütörtökön délután, a klasszikus ciklus operettjét, a Gül Babát tűzte műsorra a színház igazgatósága olcsó helyárakkal.

Méltóságos asszony. Csütörtökön este 9 órakor mutatja be a színház prózai együttese Békeffy István és Stella Adorján nagyszerű vigjáték ujdonságát a Méltóságos asszonyt. — A Méltóságos asszony csütörtökön és pénteken lesz a színház műsorán rendezvényekkel.

HETI MŰSOR:

Csütörtök délután 5 órakor: Gül Baba. Olcsó helyárakkal.

Csütörtökön este 9 órakor premier: Méltóságos asszony. Békeffy István és Stella Adorján nagyszerű vigjáték ujdonsága. A budapesti színházi szezon legnagyobb eseménye. Rendezvényekkel.

Pénteken este 9 órakor: Méltóságos asszony. Rendezvényekkel.

Szombaton délután 4 órakor: Házasság.